

Lakivaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston päätökseksi (Maatalous-, rakennus- ja kaivoskalustoon kohdistuvia vakuusoikeuksia koskevan pöytäkirjan allekirjoittaminen Euroopan unionin puolesta)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston päätökseksi (Maatalous-, rakennus- ja kaivoskalustoon kohdistuvia vakuusoikeuksia koskevan pöytäkirjan allekirjoittaminen Euroopan unionin puolesta) (U 75/2021 vp): Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Markus Tervonen, oikeusministeriö

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Komissio on 3.12.2021 antanut ehdotuksen neuvoston päätökseksi liikkuvaan kalustoon kohdistuvista kansainvälisistä vakuusoikeuksista tehtyyn yleissopimukseen liitetyn maatalous-, rakennus- ja kaivoskalustoon liittyviä vakuusoikeuksia koskevan pöytäkirjan (jäljempänä myös MAC-pöytäkirja) allekirjoittamisesta (KOM(2021) 746 lopullinen).

MAC-pöytäkirja liittyy liikuteltaviin laitteisiin kohdistuvia kansainvälisiä oikeuksia koskevaan niin sanottuun Kapkaupungin yleissopimukseen (Convention on International Interests in Mobile Equipment, jäljempänä myös yleissopimus). Euroopan unioni (EU) liittyi Kapkaupungin yleissopimukseen ja siihen liittyvään ns. lentokalustopöytäkirjaan huhtikuussa 2009. EU on lisäksi vuonna 2009 allekirjoittanut ja vuonna 2014 hyväksynyt yleissopimukseen liitetyn rautateiden liikkuvan kaluston vakuuskäyttöä koskevan pöytäkirjan.

MAC-pöytäkirjan tavoitteena on yksinkertaistaa ja tehostaa rakennus- ja kaivosteollisuuteen ja maatalouteen käytettävien koneiden ja laitteiden käyttämistä rahoitusvakuutena. Kapkaupungin

Valiokunnan lausunto LaVL 3/2022 vp

yleissopimuksella ja MAC-pöytäkirjalla luodaan kansainvälinen vakuusoikeusrekisteri, johon voi merkitä rakennus- ja kaivosteollisuudessa ja maataloudessa käytettäviin koneisiin tai laitteisiin kohdistuvia vakuusoikeuksia.

MAC-pöytäkirja on niin sanottu sekasopimus, jonka määräyksistä osa kuuluu EU:n yksinomaiseen toimivaltaan. Halukkaat jäsenvaltiot ovat vakiintuneen käytännön mukaan allekirjoittaneet yleissopimuksen ja aiemmat siihen liitetyt pöytäkirjat EU:n allekirjoituksen jälkeen. Menettely perustuu jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten läheiseen yhteistyöhön ja sillä varmistetaan EU:n ja jäsenvaltioiden kansainvälisen edustamisen yhtenäisyys.

Komission päätösehdotuksen tavoitteena on antaa valtuudet allekirjoittaa MAC-pöytäkirja EU:n puolesta. Päätöksessä ei kuitenkaan velvoiteta jäsenvaltioita allekirjoittamaan pöytäkirjaa omasta puolestaan. Suomen osalta pöytäkirjan mahdollisesta allekirjoittamisesta päätetään myöhemmin erikseen. MAC-pöytäkirjan tekemisestä unionin puolesta eli siitä, että unioni sitoutuisi oikeudellisesti pöytäkirjan määräyksiin, päätetään erikseen myöhemmin annettavan komission päätösehdotuksen pohjalta.

Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto kannattaa pöytäkirjan allekirjoittamista EU:n puolesta.

EU:n ja jäsenvaltioiden kansainvälisen edustamisen yhtenäisyyden varmistamiseksi on perusteltua, että jäsenvaltiot allekirjoittavat pöytäkirjan vasta sen jälkeen, kun unioni on omasta puolestaan pöytäkirjan allekirjoittanut. Vaikka Suomi ei allekirjoittane pöytäkirjaa lähiaikoina, on syytä mahdollistaa se, että EU ja muut jäsenvaltiot etenevät pöytäkirjan allekirjoittamisessa.

Ehdotuksen oikeusperusta on asianmukainen.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Kapkaupungin yleissopimuksella ja siihen liitetyillä eri omaisuuslajeja koskevilla pöytäkirjoilla on luotu kansainvälisiin vakuusoikeusrekistereihin perustuva järjestelmä, jonka tarkoituksena on parantaa arvokkaan kaluston hankkimisen kansainvälisiä rahoitusmahdollisuuksia ja vähentää rahoituskustannuksia.

Valtioneuvoston kirjelmässä on kyse yleissopimukseen liitetyn maatalous-, rakennus- ja kaivoskalustoa koskevan MAC-pöytäkirjan allekirjoittamisesta EU:n puolesta. Lakivaliokunta yhtyy valtioneuvoston kantaan ja kannattaa pöytäkirjan allekirjoittamista EU:n puolesta. Vastaavalla tavalla myönteisesti on suhtauduttu komission aiempiin päätösehdotuksiin, jotka ovat koskeneet lentokalustoa ja rautatiekalustoa koskevien pöytäkirjojen allekirjoittamista EU:n puolesta (LaVL 2/2003 vp ja LaVL 17/2009 vp).

Saadun selvityksen mukaan Suomi voi jatkossa vapaasti harkita, allekirjoittaako se MAC-pöytäkirjan omasta puolestaan. Ottaen huomioon, ettei Suomi ole vielä allekirjoittanut myöskään edel-

Valiokunnan lausunto LaVL 3/2022 vp

lä mainittuja lentokalustoa ja rautatiekalustoa koskevia pöytäkirjoja, pöytäkirjojen allekirjoittamista Suomen puolesta voi olla tarkoituksenmukaista arvoida kokonaisuutena.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Lakivaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 10.2.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Hanna Huttunen kesk
jäsen Saara Hyrkkö vihr
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Jari Kinnunen kok
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkyne sd
jäsen Jouni Ovaska kesk
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Suldaan Said Ahmed vas
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Sebastian Tynkkynen ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marja Tuokila